

Викладач курсу
Контактна інформація
викладача (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Історія фізичної культури»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність – **017 Фізична культура і спорт**
Освітня програма - бакалавр
Рік навчання - 2023-2024, семестр 2
Форма навчання - денна
Кількість кредитів ЄКТС - 4
Мова викладання - українська
Путров Сергій Юрійович
067-900-96-66
sergiy_putrov@ukr.net
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4020>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Історія фізичної культури» полягає у формуванні у студентів фундаментальних знань стосовно виникнення, становлення і розвитку фізичного виховання і спорту, а також науково-методичного обґрунтування генези олімпійського руху та професійного спорту, сучасного стану та перспектив розвитку олімпійського руху у світі та в Україні, та формуванні необхідних вмінь та навичок для ефективної професійної діяльності.

Предметом навчальної дисципліни є історія фізичної культури і спорту як складова частина світової та вітчизняної культури.

Завдання дисципліни:

- Охарактеризувати історію фізичної культури як навчальну і наукову дисципліну;
- Розкрити питання щодо витоків фізичної культури;
- Охарактеризувати фізичну культуру в первісному суспільстві;
- Розкрити питання щодо фізичної культури Стародавнього світу ;
- Сформувати знання про фізичну культуру епохи Середньовіччя;
- Дослідити питання щодо фізичної культури Нового часу;
- Дослідити питання щодо витоків фізичної культури в Україні;
- З'ясувати особливості фізичного виховання у Київській Русі;
- Сформувати знання щодо фізичної культури та спорту в Україні у XIX-XX ст.;
- Розкрити питання щодо Олімпійських ігор стародавньої Греції ;
- Сформувати знання щодо відродження олімпійських ігор сучасності;
- Розкрити питання щодо історичних особливостей розвитку міжнародного олімпійського руху;
- Дослідити питання щодо міжнародного олімпійського комітету та його діяльності;
- Сформувати знання про особливості розвитку міжнародного спортивного руху сучасності;
- Розкрити питання щодо створення НОК України та особливості його діяльності;
- Охарактеризувати Україну в олімпійському русі.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК 4. Здатність працювати в команді.

ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.

СК 6. Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту.

СК 14. Здатність до безперервного професійного розвитку.

результати навчання:

РН 1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.

РН 4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

РН 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

РН 12. Аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/практичні/с.р.)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Змістовний модуль 1 Всесвітня історія фізичної культури: витоки та традиції		Знати: - особливості розвитку фізичної культури у різні історичні періоди; - особливості формування організаційних структур спорту та системи міжнародних змагань; - витоки, традиції фізичної культури України та розвиток фізичної культури в Україні в різні історичні періоди; - процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях. - зародженням та еволюцією різних видів спорту; - різниці в розвитку фізичної культури в різних країнах та регіонах світу; Вміти: - аналізувати історичні	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та повнотекстовою лекцією в eLearn). <i>Виконання та здача практичної роботи</i> (Написання доповідей, Підготуватися до обговорення питань тем на практичних заняттях). <i>Виконання самостійної роботи</i> (опрацювання тем самостійної роботи за модулем та підготовка реферату, презентації,	Активність студентів на практичному занятті до 10 балів
Тема 1.1. Історія фізичної культури як навчальна і наукова дисципліна	8 год: 2 – лек.; 2 – пр.; 4 – с.р.			Написання реферату з самостійної роботи до 20 балів
Тема 1.2. Витоки фізичної культури. Фізична культура в первісному суспільстві	8 год: 2 – лек.; 2 – пр.; 4 – с.р.			Модульна контрольна робота до 30 балів
Тема 1.3. Фізична культура Стародавнього світу	8 год: 2 – лек.; 2 – пр.; 4 – с.р.			
Тема 1.4. Фізична культура епохи Середньовіччя	8 год: 2 – лек.; 2 – пр.; 4 – с.р.			
Тема 1.5. Фізична культура Нового часу	8 год: 2 – лек.; 2 – пр.; 4 – с.р.			
Змістовний модуль 2 ІСТОРІЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ: ВИТОКИ ТА ТРАДИЦІЇ		Вміти: - аналізувати історичні	<i>Виконання самостійної роботи</i> (опрацювання тем самостійної роботи за модулем та підготовка реферату, презентації,	Активність студентів на практичному занятті до 10 балів
Тема 2.1. Витоки фізичної культури в Україні	8 год: 2 – лек.; 2 – пр.; 4 – с.р.			Написання презентації з самостійної
Тема 2.2. Особливості	8 год:			

фізичного виховання у Київській Русі	2 – лек.; 2 – пр.; 4 – с. р.	джерела, такі як тексти, фотографії, відео та артефакти, щоб зрозуміти розвиток фізичної культури; - оперувати основними поняттями і категоріями історії фізичної культури та олімпійського і професійного спорту; - використовувати теоретичні знання для аналізу виникнення та розвитку фізичної культури та спорту у світі; - використовувати теоретичні знання для аналізу виникнення та розвитку фізичної культури та спорту в Україні; - використовувати теоретичні знання для аналізу виникнення та розвитку міжнародного спортивного та олімпійського рухів; - застосовувати набуті знання у професійній діяльності для орієнтації в сучасних тенденціях розвитку фізичної культури та спорту, оцінки спортивних явищ та подій; - здатність орієнтуватись в особливостях міжнародного олімпійського спорту на сучасному етапі, організаційних і фінансово-економічних проблем сучасного міжнародного олімпійського та спортивного руху; - критично мислити та вміння аналізувати інформацію з різних перспектив; - приймати обґрунтовані рішення на основі історичних даних; - чітко та переконливо висловлювати свої думки та дослідження щодо історії фізичної культури.	доповіді). <i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи (тестування 30 завдань)</i>	роботи до 40 балів
Тема 2.3. Фізична культура та спорт в Україні у XIX-XX ст.	8 год: 2 – лек.; 2 – пр.; 4 – с. р.			Модульна контрольна робота до 30 балів
Змістовний модуль 3 ІСТОРИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНОГО ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ ТА МІЖНАРОДНОГО СПОРТИВНОГО РУХУ				Активність студентів на практичному занятті до 10 балів
Тема 3.1. Олімпійські ігри стародавньої Греції	8 год: 2 – лек.; 2 – пр.; 4 – с. р.			Підготувати доповідь з самостійної роботи до 20 балів
Тема 3.2. Відродження олімпійських ігор сучасності	8 год: 2 – лек.; 2 – пр.; 4 – с. р.			Модульна контрольна робота до 30 балів
Тема 3.3. Історичні особливості розвитку міжнародного олімпійського руху	8 год: 2 – лек.; 2 – пр.; 4 – с. р.			
Тема 3.4. Міжнародний олімпійський комітет та його діяльність	8 год: 2 – лек.; 2 – пр.; 4 – с. р.			
Тема 3.5. Особливості розвитку міжнародного спортивного руху сучасності	8 год: 2 – лек.; 2 – пр.; 4 – с. р.			
Змістовний модуль 4 Україна на олімпійських іграх				Активність студентів на практичному занятті до 10 балів
Тема 4.1. Створення НОК України та особливості його діяльності	8 год: 2 – лек.; 2 – пр.; 4 – с. р.			з самостійної роботи Складання словника основних термінів до 20 балів
Тема 4.2. Україна в олімпійському русі	8 год: 2 – лек.; 2 – пр.; 4 – с. р.	Модульна контрольна робота до 30 балів		
Всього за курс – 120 год: 30 год – лекції; 30 год – практичні; 60 год – самостійна робота				

Розподіл балів, які отримують студенти за курс

1 курс 2 семестр			
Поточне тестування	Змістовний модуль 1.	Тема 1.1. (активність студентів на занятті)	10
		Тема 1.2. (активність студентів на занятті)	10
		Тема 1.3. (активність студентів на занятті)	10
		Тема 1.4. (активність студентів на занятті)	10
		Тема 1.5. (активність студентів на занятті)	10
		Самостійна робота. Написання реферату з дисципліни «Історія фізичної культури»	20
		Модульна контрольна робота	30
		Всього за Змістовний модуль 1	100
	Змістовний	Тема 2.1. (активність студентів на занятті)	10

	модуль 2.	Тема 2.2. (активність студентів на занятті)	10
		Тема 2.3. (активність студентів на занятті)	10
		Самостійна робота. Підготувати мультимедійну презентацію з дисципліни «Історія фізичної культури»	40
		Модульна контрольна робота	30
		Всього за Змістовний модуль 2	100
	Змістовний модуль 3.	Тема 3.1. (активність студентів на занятті)	10
		Тема 3.2. (активність студентів на занятті)	10
		Тема 3.3. (активність студентів на занятті)	10
		Тема 3.4. (активність студентів на занятті)	10
		Тема 3.5. (активність студентів на занятті)	10
		Самостійна робота. Підготувати доповідь з дисципліни «Історія фізичної культури».	20
		Модульна контрольна робота	30
	Всього за Змістовний модуль 3	100	
	Змістовний модуль 4.	Тема 4.1. (активність студентів на занятті)	10
		Тема 4.2. (активність студентів на занятті)	10
		Самостійна робота. Складання власного тестового завдання	30
		Самостійна робота. Складання словника основних термінів з дисципліни «Історія фізичної культури»	20
		Модульна контрольна робота	30
		Всього за Змістовний модуль 4	100
ЕКЗАМЕН	Відповіді на екзаменаційні запитання (2 питання по 10 балів)	20	
	Відповіді на тестові завдання (10 тестових завдань по 1 балу)	10	

Шкала оцінювання

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Роботи повинні бути оформлені згідно зразку та мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

Рекомендовані джерела інформації

1. «Історію знаєш – перемогу здобуваєш!»: Режим доступу - <http://kobza.com.ua/novyny/6071-istoriiu-znaiesh-peremohu-zdobuvaiesh.html>
2. Tsos, A., & Dedeluk, N. (2022). Олімпізм в історії фізичної культури України. *Physical Education, Sport and Health Culture in Modern Society*, 3(59), 15–21.

3. Бондар А. С., Приходько Г. І. Історія фізичної культури: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Харків: Бровін О. В. [вид.], 2013. 220 с.
4. Булатова М. М., Бубка С. Н., Платонов В. М. Олімпійський спорт у системі гуманітарної освіти: навчальне видання. К.: Перший друк, 2019. 912 с.
5. Булатова М. М., Єрмолова В. М., Кроль І. М. Олімпійські мандри. Частина 1 : метод. посіб. / М. М. Булатова, В. М. Єрмолова, І. М. Кроль. К. : НОК України, 2020. 64 с.
6. Булатова М. М., Єрмолова В. М., Кроль І. М. Олімпійські мандри. Частина 2 : метод. посіб. / М. М. Булатова, В. М. Єрмолова, І. М. Кроль. К. : НОК України, 2021. 64 с.
7. Булатова М. М., Єрмолова В. М., Кроль І. М. Олімпійські мандри. Частина 3. Історія : метод. посіб. / М. М. Булатова, В. М. Єрмолова, І. М. Кроль. К., НОК України, 2022. 76 с.
8. Василюк В. М. Історія фізичної культури: навч. посіб. Рівне: Волинські обереги, 2015. 307 с.
9. Вербицький В. А. Історія фізичної культури та спорту в Україні : навч. посіб. / В. А. Вербицький, І. Г. Бондаренко. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. 340 с.
10. Вербицький В. А., Бондаренко І. Г. Історія фізичної культури та спорту в Україні: навчальний посібник. Миколаїв : ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. 340 с.
11. Єрмолова В.М. Олімпійська освіта: теорія і практика: навч. посіб. Київ, 2011. 335 с.
12. Історія фізичної культури на різних етапах розвитку суспільства (частина II) : навчально - методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів усіх спеціальностей / С. В. Хоменко, Т.О. Гриб, Т. Г. Клименченко // Суми: 2019. 105 с.
13. Конспект лекцій з дисципліни «Історія фізичної культури» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня спеціальності: 017 «Фізична культура і спорт» очної форми навчання / Укладач: к.т.н., професор Губарев І.В. Кам'янське, ДДТУ, 2022. 174 с.
14. Лазоренко, С. А. Історія наукової думки у фізичній культурі [Текст] : навчально-методичний посібник / С. А. Лазоренко ; Міністерство освіти і науки України, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка. Суми : ФОП Цьома С. П., 2023. 262 с.
15. Лях-Породько О. Історико-педагогічні аспекти системи виховання сокілства. Спортивний вісник Придніпров'я. 2013. № 1. С. 184-188.
16. Маркова О. В. Історія фізичної культури (до періоду античності): навч.-метод. посіб. Кропивницький: КОД, 2018. 234 с.
17. Олімпійський рух: історія і сучасність [Текст] : у 2 кн. Кн. 1 / М. М. Булатова, С. Н. Бубка, В. М. Платонов ; НОК України. Київ : Перша друкарня, 2021. 640 с. : кольор. іл, фот. (в пер.)
18. онлайн журнал «Спортивний родовід»: Режим доступу - <https://www.sfu.org.ua/news/zaprosuiemo-do-pereglyadu-onlayn-zhurnalu-sportivniy-rodovid>
19. Платонов В. Н., Булатова М. М., Бубка С. Н. Олімпійський спорт: в 2 Т; под общ. ред. В.Н. Платонова. Київ: Олимп. Л-ра, 2009. Т 1. 736 с.
20. Платонов В. Н., Булатова М. М., Бубка С. Н. Олімпійський спорт: в 2 Т; под общ. ред. В.Н. Платонова. Київ: Олимп. Л-ра, 2009. Т 2. 696 с.
21. Платонов В. Н., Гуськов С. И. Олімпійський спорт: учебник: в 2-х кн. Киев: Олімпійська література, 1994. Кн. 1. 496 с.
22. Платонов В. Н., Гуськов С. И. Олімпійський спорт: учебник: в 2-х кн. Киев: Олімпійська література, 1997. Кн. 2. 384 с.
23. Севрюк М. П. Історія фізичної культури і спорту: навч. посіб. Кременчук: Олексієнко В. В., 2015. 115 с.
24. Солопчук М. С. Всесвітня історія фізичної культури і спорту: навчально-методичний / М. С. Солопчук, А.О. Боднар, Д. М. Солопчук. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня "Рута"», 2016. 126 с.
25. Солопчук М. С., Боднар А. О. Олімпійська освіта. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 176 с.

26. Степанюк С. І., Гречанюк О. О., Маляренко І. В. Методичний посібник для вивчення дисципліни «Історія фізичної культури» за блочно-модульною системою: Для студентів денної та заочної форми навчання факультету фізичного виховання та спорту. Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. 236 с.

27. Степанюк С.І. Історія фізичної культури: [навчально-методичний посібник /для здобувачів ступеню вищої освіти «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальностей 014.11 середня освіта (фізична культура), 017 фізична культура і спорт] // Світлана Степанюк, Оксана Гречанюк, Ірина Маляренко, Віра Ткачук. Херсон: вид-во ПП Вишемирський В.С., 2016. 272с.

28. Фізична культура і здоров'я людини: історія, сьогодення і майбутнє (до 100-річчя першого київського диплома вчителя фізичної культури): прогр. міжнар. наук.-практ. конф., 18-19 жовт. 2012 року. Київ: [б. в.], 2012. 19 с.

29. Цьось А. В. Розвиток фізичного виховання на території України з найдавніших часів до початку ХІХ ст. : автореф. дис. ... д-ра. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02. Харків, 2005. 40 с.

30. Школа О. М., Золочевський В. В. Історія фізичної культури. За вимогами кредитно-трансферної системи: навчальний посібник; за ред. О. М. Школи. Харків, ХГПА, 2013. 217с.